

N A D A Č N Í F O N D
UMBILICUS

VÝROČNÍ ZPRÁVA
ZA ROK 2002

zprávu předkládá: Ing. Milan Hausner
V Praze dne 20. ledna 2003

VZNIK NADAČNÍHO FONDU A JEHO URČENÍ

Nadační fond Umbilicus byl zapsán dne 31.5.2000 do obchodního rejstříku pod IČO: 26179687 za účelem:

- a) Podpora veškerých lékařských, vědeckých a společenských aktivit, vedoucích ve svém důsledku k vytvoření a rozvoji Banky pupečnickové krve ČR a k rozvoji Národního registru dárců kostní dřeně.
- b) Podpora veškerých lékařských, vědeckých a společenských aktivit, vedoucích k šíření obecného povědomí o transplantacích krvetvorné tkáně (zárodečných buněk krvetvorby).
- c) Zajištění odpovídající materiálně technické a personální základny těchto aktivit pro využití pupečnickové krve v léčebných medicínských postupech.
- d) Podpora výměny informací mezi světovými centry zabývajícími se touto problematikou formou přenosu dat výměnou zkušeností na mezinárodních konferencích.
- e) Podpora účasti v mezinárodní registrech a osvětových vzdělávacích programech.

Výše uvedené body byly v roce 2002 beze zbytku naplněny.

ČLENY SPRÁVNÍ RADY TVOŘÍ:

Ing. Milan Hausner, MUDr. Pavol Ivanyi CSc., Miloslav Barták.

Údaje uvedené v obchodním rejstříku zůstávají v plné míře v platnosti a jsou veřejně přístupné i na www.umbilicus.cz

PRŮBĚH JEDNÁNÍ SPRÁVNÍ RADY

Správní rada fondu se v průběhu leden – prosinec 2002 sešla dvakrát a projednala základní dokumenty fondu, pravidla hospodaření, statut, rozdělování příspěvků, informace o jednání s úřady, upravené texty smlouvy a další dokumenty. O jednání správních rad je veden zápis. Dokumenty jsou uloženy v sídle NF Umbilicus. Rada zároveň schválila postup při propagační kampani fondu ve spolupráci s Českým Telecomem a.s., dále pak rozšíření činnosti související se zvýšením PR aktivit vůči veřejnosti. Revizor účtu neshledal v roce 2002 žádné připomínky.

PŘÍSPĚVKY NA ÚČET NADAČNÍHO FONDU

V průběhu leden – prosinec 2002 byly podepsány smlouvy s těmito subjekty: Český Telecom a.s, Středočeská plynárenská a.s.

Na účet v letošním roce nebyly přijaty žádné dary od drobných dárců. Přesné vyčíslení příjmů z těchto zdrojů je uvedeno v tabulce číslo 1. Celková výše příjmů organizace je 1 041 866, 64 Kč.

PŘÍSPĚVKY NA ROZVOJ BANKY PUPEČNÍKOVÉ KRVE A NA NRDKD

V lednu až prosinci 2002 byly uvolněny v souladu se statutem a smlouvami o poskytnutí příspěvku položky, jenž jsou uvedeny v tabulce číslo 2. Všechny položky byly ze strany obdarovaných řádně vyúčtovány a byly předloženy zprávy o tom, jak byly prostředky využity pro potřeby cílů fondu. Přehled dosažených cílů je uveden v závěrečném přehledu aktivit, na kterých se NF Umbilicus podílel.

V roce 2002 byl obdarován jediný subjekt: ÚHKT, U nemocnice 2, Praha 1 – smlouvy v celkové výši 1 000 000 Kč.

Přehled čerpání jednotlivých položek v rámci takto přiznaných prostředků je uveden v tabulce číslo 3.

VÝDAJE NADAČNÍHO FONDU UMBILICUS

Režie Nadačního fondu jsou vyčísleny v tabulce číslo 2 (35 087, 90 Kč). Výše procenta povolených výdajů nebyla ani v nejmenším vyčerpána (3,51%).

ČINNOST NADAČNÍHO FONDU UMBILICUS

V průběhu leden – prosinec 2002 se Nadační fond Umbilicus podílel na mediální kampani s firmou Český Telecom a.s. Byly zveřejněny nové internetové stránky NF na adrese <http://www.umbilicus.cz>, které se pravidelně aktualizovaly. Byla uzavřena smlouva o spolupráci s firmou LANGMaster – tato firma se bude podílet na podpůrných akcích ve vztahu k náboru maminek a dáreků kostní dřeně. Každá maminka po darování pupečnickové krve obdrží zvláštní produkt od této firmy. Tato aktivita se však bohužel začala realizovat až v červnu 2002. V současné době všechny maminky, které se po porodu rozhodly darovat pupečnickovou krev, obdrží jeden výukový CD-ROM pro své dítě zdarma. Pokračovala spolupráce HC Sparta Praha.

Plakáty v rámci kampaně NF Umbilicus, BPK a Český Telecom a.s. byly zveřejněny v Paegas Aréně v průběhu akcí pořádaných v roce 2002. Bylo umožněno jednání s významnými sponzory v prostorách stadionu, kde bylo možno předat osvětové materiály fondu.

Byla vybudována účetní struktura nadačního fondu, konzultována možnost veřejných sbírek. Byla oslovena celá řada potenciálních dárců. NF Umbilicus se podílel na osvětové kampani. Významným způsobem stoupala informovanost o BPK. Plakáty NF Umbilicus se staly běžnou součástí odborů sociálních věcí několika MÚ.

ČINNOST BANKY PUPEČNÍKOVÉ KRVE A NÁRODNÍHO REGISTRU DÁRCŮ KOSTNÍ DŘENĚ (MUDR. P. IVANYI, DRSc. A MUDR. P. KOBYLKA, CSc.)

MUDr P. Ivanyi DrSc. – CET, Central Europe Transplant, Amsterdam/Praha.

Zárodečné buňky krvetvorby (ZBK – Stem cells) jsou nezbytné při léčbě nádorového onemocnění kostní dřeně (leukémie). Získávají se z kostní dřeně (od dobrovolných dárců kostní dřeně) a též z krve od zdravých jedinců (ale až po podání speciálních látek, které vyvolávají zvýšené vyplavení ZBK do krve). V obou případech se tedy jedná o získání ZBK lékařským zásahem do života zdravého jedince. ZBK je však také možno získat z placentární krve. Tato krev neměla v nedávné minulosti žádné využití a představovala rizikový biologický zdravotnický odpad. Z placenty po porodu „vyteče“ placentární krev, která zbyla po novorozenci. Je velmi bohatá na ZBK. Omezujícím faktorem odběru je jedině malý počet ZBK, který lze získat z jedné placenty. Takové množství stačí pro transplantaci u pacienta mladšího 15 let (záleží na živé hmotnosti). Proto se ZBK používají převážně k léčbě případů dětské leukémie, ale též u jiných onemocnění (vrozené formy nedostatečné nebo nevhodné tvorby některých bílkovin nezbytných pro funkční činnost jater, srážlivosti krve a vývoje imunitního systému, který člověk potřebuje pro zdolávání těžkých, ale i běžných infekčních onemocnění. Laboratorní množení ZBK nebylo doposud rozvinuto natolik, aby bylo možno těchto postupů využít v klinické praxi.

Je proto obrovským úspěchem, že se podařilo rozvinout a zdokonalit metody odběru placentární krve, tak, že lze z této tkáně získat maximální počet ZBK. Rozhodujícím kritériem, které rozhoduje o úspěšnosti transplantace štěpu je právě MNOŽSTVÍ ZBK. I malý pokrok v tomto počtu je obrovským skokem k úspěšnému přenosu a záchraně lidského života. Významnou skutečností je i fakt, že procento post-transplantačních komplikací je u přenosu ZBK výrazně nižší než u běžné transplantace kostní dřeně. Důvodem pravděpodobně bude nižší stupeň zralosti ZBK v placentární krvi.

Které kroky lze považovat za nejdůležitější v posledním období? Banky pupečnickové krve označované jako CBB rostou všude po světě „jako houby po dešti.“ V současné době je již v registrech zahrnuto přes 10 000 štěpů – a to jen za poslední 3 roky. Laboratorní analýza je dokonalejší (úroveň HLA typizace). Rozhodujícím prvkem úspěchu je však vybudování mezinárodní celosvětové sítě a komunikace mezi CBB (network). V mnoha zemích fungují SEARCH CENTER, které během několika minut zjistí, kde v které CBB je uložen nejvhodnější krevní štěp pro místního nemocného. Tento systém se již mnohokrát plně osvědčil.

Právě v této síti se pražská BPK (či CBB Prague) uchytila víc než skvěle. Je možno konstatovat, že právě BPK při ÚHKT Praha je jedinou, plně fungující BPK ze všech postkomunistických zemí. Pražská CBB patří ke středně velikým úložištím a při přepočtu na milion obyvatel dokonce patří k pěti největším. Navíc BPK Praha funguje víc než spolehlivě.

V současné době máme vyšetřeno a zamrazeno na teplotu tekutého dusíku (-196°C) přes 1477 štěpů pupečnickové krve, přes 853 zařazeno do Českého registru dárců kostní dřeně při HLA Centru IKEM ke klinickému použití a tímto i nabídnuto do mezinárodních registrů. 3 štěpy byly poskytnuty do zahraničí – 2× USA a Maďarsko. O kvalitě Banky pupečnickové krve ČR vypovídá i to, že byla vyzvána, aby se podílela na projektu EU, který je zaměřen na standardizaci a vzájemnou komunikaci mezi jednotlivými evropskými, ale i vybranými největšími světovými BPK. Center podílejících se na projektu je pouze 14 a pro nás je velká čest být mezi nimi.

Celkově již bylo transplantováno 11 nemocných a 3 štěpy bylo dodány do zahraničí. Za zvláštní zmínku stojí skutečnost, že poprvé byl vyhledán a následně i použit vhodný štěp PK v domácí bance pro českého pacienta.

Důvodem tohoto úspěchu je propracovaný organizační řád, vynikající pracovní morálka všech pracovníků a spoluprací s celou řadou odvětvových pracovišť. Nesmíme opomenout ani používání nejmodernějších informačních technologií.

Pražská CBB se stalo součástí evropského projektu NETCORD, do kterého mohou vstoupit jen celosvětově renomovaná centra. Právě účast pražské CBB v této organizaci si zaslouží samostatnou pozornost.

Mohu tedy uzavřít tento krátký příspěvek konstatováním, že v roce 2002 BPK při ÚHKP Praha odvedla další pořádný kus práce. Přesto jde ale jen o malý krok k možnostem, které tento lékařský zákrok může předznamenávat.

Použití ZBK bude například možné využít při léčbě autoimunitních nemocí. Pozitivním příkladem například může být případ japonského dělníka ozářeného radiací a následně zachráněného právě tímto léčebným postupem.

BBK jsou předzvěstí moderní budoucnosti medicíny. Mají za sebou období plná nejistot a tápání. Pracovníkům pražské CBB patří poděkování za to, že i jejich práce a výzkumy velmi přispěly k novému pohledu na přenos placentární krve jako perspektivního léčebného postupu u terminálně nemocných.

ZÁVĚR

Nadační fond Umbilicus se v roce 2002 podílel na financování projektu BPK. Nepodařilo se ale získat nové sponzory ani činnost významněji rozšířit. Z tohoto důvodu se hledají další možné kroky včetně outsourcingových forem zajišťování sponzorů a public relations aktivit. Pro posílení činnosti NF Umbilicus bude vhodné v následujícím roce ustanovit i pracovní a exekutivní orgány NF, které se budou zabývat vlastní činností ve smyslu hlavních úkolů NF Umbilicus.

Výroční zpráva Nadačního fondu Umbilicus byla přijata dne ..... všemi členy správní rady.

Ing. Milan Hausner

MUDr. Pavol Ivanyi

Miloslav Barták

TABULKA Č. 1 – PŘÍJMY NF UMBILICUS ZA KALENDÁRNÍ ROK 2002

stav účtu k 1. 1. 2002		431 149,55 Kč
stav účtu k 1. 1. 2003		437 384,39 Kč
pokladna k 1. 1. 2003		543,90 Kč
Součet k 1. 1. 2003		437 928,29 Kč
Dárce	Datum	Výše daru
Český Telecom a. s.	15. 10. 2002	1 000 000,00 Kč
Středočeská plynárenská a.s.	10. 4. 2002	40 000,00 Kč
úroky		1 866,64 Kč
Celkem dary (bez úroků)		1 041 866,64 Kč

TABULKA Č. 2 – PŘÍSPĚVKY NF UMBILICUS ZA KALENDÁRNÍ ROK 2002

Příjemce	Datum	Výše příspěvku
ÚHKT, U Nemocnice 2, Praha 2	19.4.2002	400 000,00 Kč
ÚHKT, U Nemocnice 2, Praha 2	13.12.2002	600 000,00 Kč
Celkem		1 000 000,00 Kč

TABULKA Č. 3 – PROVOZNÍ NÁKLADY NF UMBILICUS V ROCE 2002

Položky	Výdaj
zařizovací předměty	0,00 Kč
účetnictví	9 000,00 Kč
poplatky	1 331,80 Kč
režie Nadačního fondu (telefony, poštovné, opravy, správa webu), cestovné	20 456,10 Kč
ostatní	4 300,00 Kč
Celkem	35 087,90 Kč
% nákladů vůči nadačním výdajům	0,04

TABULKA Č. 4 – CELKOVÝ STAV

Položky	Výdaj
stav účtu k 1. 1. 2002	431 149,55 Kč
dary	1 040 000,00 Kč
úroky	1 866,64 Kč
Celkem příjmy	1 473 016,19 Kč
vyplacené příspěvky	1 000 000,00 Kč
provozní náklady fondu	35 087,90 Kč
Celkem výdaje	1 035 087,90 Kč
% vlastních výdajů	3,51%
Stav účtu k 31. 12. 2002	437 928,29 Kč
Stav účtu k 31. 12. 2002 podle účetních knih	437 384,39 Kč
Rozdíl (pokladna)	543,90 Kč

TABULKA Č. 5 – ÚHKT – ČERPÁNÍ PŘÍSPĚVKU V ROCE 2002

Vyúčtování příspěvku NF Umbilicus	Příjem	Výdaj
poskytnuté příspěvky k 30. 12. 2002	1 000 000,00 Kč	
z roku 2001	401 408,81 Kč	
Celkem příjmy	1 401 408,81 Kč	
doprava		189 830,00 Kč
výpočetní technika		120 182,40 Kč
konference		61 388,80 Kč
služby		143 307,47 Kč
spotřební materiál		288 419,10 Kč
Celkem výdaje		803 127,77 Kč
Zbývá (proučtovat v roce 2003)		598 281,04 Kč